

Още в „На нивата“ Яворов показва онези качества на надарен поет-художник с пълната и звучна рима, още в него проличава бъдещият майстор на звучното слово и музикалния стих. А честите анжамбмани (прехвърляне на думи от един стих в следващ стих, с които се допълва мисълта на първия стих) още тука показват, че Яворов, който по това време е чел много книги, особено от руски класици, но преди още да се запознае с чуждите символисти и да прегърне символизма, внася в стиха си форми, тъй много обичани от символистите. Не би било много пресилено, ако се каже, че още в „На нивата“ се чувствава бъдещият поет, какъвто го познаваме.

Че с поемата „На нивата“ Яворов рисува едно характерно явление в нашето село в края на миналия век, ни уверяват многото други произведения от онова време, които са на същата тема. В това отношение могат да се правят сравнения с разкази на Т. Г. Влайков, на Антон Страшимиров, Хр. Максимов, Никифор поп Филипов и др. писатели-народници, някои от които са писани преди появяването „На нивата“. На Яворов обаче се пада предимството; той определи една обикната по-късно форма за подобен род стихотворения, от него бяха внесени в произведенията на много съвременни нему поети и писатели типични образи, а и отношение към трудовия „селяшки род“. Положението на селянина, за когото най-страшни са бирникът и лихварят, неговият вечен страх от секвестри и насилствено изземване или от голяма загуба, за каквато смята преди всички загубата на единствения си помощник — добитъка, страхът от несигурен плод поради природни стихии, са обрисувани в не едно произведение у не един автор по онова време. Сам Яворов в „Градушка“ разкри до какво отчаяние и безнадеждност стига селянинът при природното бедствие, неосигурен и неподпомогнат от държавните органи и учреждения.

Поезия с подобен характер са „Елате ни вижте“ и „Планинци“ („Скитнишки песни“ — 1899), където независимо от характерното за Вазов разрешение на една социална проблема в хуманитарен дух, е описана мизерията, в която е затънал принизеният до скота селянин. Елин Пелин в редактираното от него списание „Селска разговорка“ (г. I, 1902, бр. 1 и 2) в стихотворението „Плачът на селяка“ също изнася познатата от „На нивата“ сцена: бирникът за „царски данък“ ще продава чергите, „черният труд“ ще ограби „хищния лихвар“, а селянинът пак ще „тегли, пати“. В разказите му „На она свят“ и „Андрешко“ пак бирникът и съдия-изпълнителят са кошмарните за селянина представители на ненаситната царска хазна. Колко близко са до някои места в „На нивата“ и „Май“ от Яворов следните стихове от стихотворението „Ори, ори“ на Цанко Бакалов Церковски, печатано в книга II, г. II. (1904) на неговото списание „Селска пробуда“:

Ей, зловолен род селяшки,
стягай дрипи сиромашки
и на нивата върви,
пак ори, ори, ори!

В друго стихотворение на Церковски „Сей, сеячо, сей“ пак има оплакване от данъците, бирника и лихваря, а в „На оран“ с подканата си